

Panna Mária - nielen naša nebeská matka, ale aj priateľka

Mariánsky mesiac máj je plný pobožností k našej nebeskej matke Márii, a ako veľmi dobre vieme, aj samotný Don Bosco bol veľkým ctiteľom Panny Márie. Mariánska úcta je pre nás, členov i sympatizantov Don Boscovej rodiny, akoby súčasťou našej DNA. O Márii sa káže počas homílií, o Márii počujú mladí v našich oratóriách a kluboch, k Márii sa utiekame o pomoc, ochranu, žiadame ju o príhovor a občas možno i poďakujeme...

V Matúšovom evanjeliu, v 13. kapitole 54-57 čítame:

Prišiel do svojej vlasti a učil ich v synagóge. Oni sa divili a hovorili: "Skade má tento takú múdrosť a zázračnú moc? Vari to nie je tesárov syn? Nevolať sa jeho matka Mária a jeho bratia Jakub a Jozef, Šimon a Júda? A nie sú u nás všetky jeho sestry? Skadeže má toto všetko?" A pohoršovali sa na ňom.

Hoci toto evanjelium pojednáva o Ježišovi, ktorého ako rodáka jeho vlastní nálepkujú (spomienka na Máriu, bratov, tesára Jozefa...), to všetko smeruje k tomu, aby židia poukázali na kastu, vrstvu kam Ježiš patrí, kde je jeho miesto, kde ho vlastne jeho rodáci chcú mať. Mária, ako Ježišova Matka, toto všetko vidí, počuje a dozaista pociťuje sklamanie, nepochopenie. Jej slová Písmo síce nespomína, a veru ktovie, možno ani nič verbálne nepovedala, keďže už od Ježišovho zasvätenia roky predtým, „zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.“ (Lk 2, 18). Rodáci aj ju použili len na to, aby vytvorili kliše, urobili ju rovnako priemernou ako Ježiša, ako jeho otca tesára, aj jeho bratov... Akoby ich dráždilo, provokovalo, že je tu „...niekto väčší ako Jonáš!“, alebo „...predsa niekto väčší ako Šalamún!“ (Lk12, 41-42). Tá pýcha, namyslenosť a vari aj závisť všetkých tých židov, ktorí sa takto vyslovili, tá sa dala snáď aj krájať v tomto momente stretnutia Ježiša s rodákmi.

Keď sa zahľadíme na naše spoločenstvá, saleziánsku rodinu, ba i na vlastnú rodinu a najbližších, aj my musíme hľadať úprimne pravdu a učiť sa viere v Boha: nekízať len po povrchu udalostí okolo nás, ale hľadať hĺbku, uvažovať nad vecami - tak ako to konala Panna Mária. Na Slovensku, ako aj v mnohých iných krajinách, je veľa pútnických miest, kaplniek, stĺpov venovaných Matke Márii. A aj ako národ sa priam hrdíme intenzívnou mariánskou úctou, mnohými púťami. Aj takto sa utiekame k Márii ako k matke, ako našej pomocnici, lebo máme všetci svoje potreby, starosti, trápenia, bolesti... Ale kto ich nemá?! Áno, robíme tak, lebo tak robiť máme (aj Cirkev nás vyzýva vnímať Máriu ako nebeskú Matku...), ale často zabúdame na to, že Mária bola aj Ježišovou učeníčkou, že to bola žena, ktorá počúvala a rozjívala. Žena, ktorá zachovávala v srdci! (porov. Lk2, 18). Úprimne, my sme si ju tiež zaradili do skupiny mám, ktoré sa tak automaticky starajú, ako len matka dokáže - navarí, operie, ožehlí, pofúka, pochopí, vypočuje, ... , určite by si každý vedel dosadiť to svoje. Ale vnímať len túto rolu Ježišovej matky je akoby okrádaním samého seba o ďalší rozmer. A tým je Mária ako učeníčka, ako priateľka apoštolov, ako žena, ktorá sprevádza a v plnosti svojej ženskosti

prináša iný a verný pohľad na tú istú vec. Áno, aj toto je Mária, aj toto ju robí tak výnimočnou a slávnou v celej večnosti. A hoci Ježiš, umierajúc na kríži, povedal Márii: „Žena, hľa, tvoj syn!“, a následne apoštolovi: „Hľa, tvoja matka!“ (Jn19, 26-27), rozmer chápania týchto slov nie je len v tej ľudskosti, že Mária sa má postarať „o nového syna“, čiže učeníka a učeník o Máriu, ako o svoju vlastnú matku. Ale jedná sa aj o rozmer priateľstva, ide o niečo mimoriadne, čo medzi Máriou a apoštolom, ba môžeme povedať apoštolmi, má nastať - život podľa evanjelia, kedy sa Mária stáva takisto šíriteľkou evanjelia, svedkyňou Ježišovho príbehu vykúpenia ľudstva, jeho zmŕtvychvstania. Rola Márie nie je len, ako matka, naplniť ľudské, emocionálne potreby svojho okolia (čiže apoštolov, ale i nás!), ale ona sa stáva aktívnou prispievateľkou. Ved' i ona prijala Ducha Svätého a hlásala evanjelium spolu s apoštolmi, kým si ju Boh „nevzal na nebo“...

Spomeňme si na významný Don Boscov sen, kde Mária pristupuje k Jankovi a ukazuje mu baránky a vlkov a cez tento obraz pripravuje chlapca, Janka, na jeho povolanie, aby sa stal don Boscom, mužom, kňazom, ktorý privádza duše mladých k Bohu. V tom sne sa objavuje aj Ježiš, hovorí o svojej Matke a dáva ju Jankovi opäť tak biblicky za Matku. Ale je to Mária, ktorá ho vedie a povoláva (rozumej pozýva), ona je tou priateľkou, spoločníčkou don Bosca, na jeho ceste svätosti. Nielen svojej, ale i svätosti mladých, ktorých don Boscovi zverila. Ježiš aj v tomto sne dona Bosca ukazuje Máriu nielen ako Matku, ochrankyňu a pomocnicu, ale ako vernú priateľku, sprevádzateľku, ktorá vedie človeka k nemu. A to je istotne viac ako len naša zaužívaná predstava o Márii ako o matke.

Pohliadnime do svojho srdca a pýtajme sa

- Je Mária pre mňa len „novou matkou“, alebo je aj mojou priateľkou a sprevádzateľkou na ceste môjho života a povolania?
- Je Mária pre mňa strhujúcou motiváciou k svätosti, alebo len automatom na prosby, útechy a orodovania?
- Mária bola vernou Matkou i priateľkou - stojím i ja o jej sprevádzanie nielen teraz (do ďalšej duchovnej obnovy), ale som otvorený/-á spolupráci s Ježišovou Matkou a učeníčkou počas môjho nastávajúceho života?